

Vergaderjaar 2025–2026

36 812

Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2026)

C

BRIEF VAN MINISTER VAN FINANCIËN EN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN – FISCALITEIT, BELASTINGDIENST EN DOUANE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2025

Op 27 november jl. is het pakket Belastingplan aangenomen door de Tweede Kamer. Op de wetsvoorstellen Belastingplan 2026, Overige fiscale maatregelen 2026 en Wet differentiatie vliegbelasting zijn enkele amendementen aangenomen. Het amendement met de grootste budgettaire impact is het amendement Grinwis met betrekking tot box 3. Dit geeft in 2026 en 2027 een budgettaire derving van € 1,2 mld. Daarnaast werkt dit amendement door op de wetsbehandeling box 3. Mocht de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 verdere vertraging oplopen, dan kost dit als gevolg van het amendement € 2,4 mld in plaats van de eerder genoemde € 1,2 mld. Wij hopen dat uw Kamer de behandeling van het wetsvoorstel voortvarend zal oppakken, om het risico op uitstel te beperken.

In deze brief gaan wij in op de (budgettaire) gevolgen van de aangenomen amendementen. Aan het eind van de brief informeren wij uw Kamer over het voornemen om het tweede Europese emissiehandelssysteem (ETS2) met een jaar uit te stellen

Gevolgen aangenomen amendementen pakket Belastingplan 2026

Alle amendementen die de Tweede Kamer heeft ingediend op het pakket Belastingplan 2026 heeft het kabinet met een brief op 24 november¹ en 26 november jl.² voorzien van een appreciatie met daarbij ook een toelichting op onder andere de budgettaire dekking, de wetstechnische gevolgen en quickscans op de uitvoeringsgevolgen van de amendementen. Sommige amendementen zijn ingrijpend van aard en kunnen om die reden een negatief effect hebben op de betrouwbaarheid van de

¹ Kamerstukken II, 2025/26 36 812, nr. 57.

² Kamerstukken II, 2025/26 36 812 nr. 108.

overheid. Ik heb de leden van de Tweede Kamer daarom opgeroepen om de nodige voorzichtigheid te betrachten bij het indienen van en stemmen over de amendementen. De leden van uw Kamer hebben op donderdag 27 november gestemd over de amendementen. Negen amendementen zijn aangenomen.

In de bijlage is in de vorm van een quickscan nadere informatie opgenomen over de uitvoerbaarheid van de aangenomen amendementen. Net als in voorgaande jaren, stelt de Belastingdienst voor de aangenomen amendementen uitvoeringstoetsen op, die met het parlement zullen worden gedeeld.

Amendement 36 812 nr. 32 (Grinwis)

Het amendement Grinwis heeft als gevolg dat de accijnzen op benzine, diesel en LPG in 2026 hoger uitvallen dan oorspronkelijk in het Belastingplan 2026 was voorzien. In het oorspronkelijke voorstel zouden de tarieven ten opzichte van het basispad dalen met 21,3 cent voor benzine, 13,8 cent voor diesel en 5 cent per liter voor LPG. Door het amendement dalen de tarieven ten opzichte van het basispad met 15,7 cent voor benzine, 10,2 cent voor diesel en met 3,7 cent per liter voor LPG. De toelichting van het amendement noemt dat de CBAM-inkomsten uit 2026 en 2027 (448 miljoen euro) niet worden ingezet voor de korting op de brandstofaccijns, maar worden aangewend om bezuinigingen op het openbaar vervoer te voorkomen. Hiervoor is een separaat amendement ingediend (kamerstuk 36 800 XII, nr. 9).

Het amendement is uitvoerbaar voor de Belastingdienst per 1 januari 2026.

Amendement 36 812, nr. 47 (Grinwis, Stoffer en Vermeer)

Met dit amendement komt de voorgestelde aanpassing van het forfait voor overige bezittingen in box 3 te vervallen. Daardoor komt het forfait in 2026 uit op 6% in plaats van 7,78%. De voorgestelde verlaging van het heffingvrije vermogen in box 3 is eveneens vervallen. Het heffingvrije vermogen wordt als gevolg van het amendement op 1 januari 2026 volledig geïndexeerd met de tabelcorrectiefactor. Het heffingvrije vermogen in 2026 komt daardoor uit op € 59.357, in plaats van € 51.396. Als dekking wordt de afbouw van de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld (Wet Hillen) versneld. Met ingang van 1 januari 2026 wordt het jaarlijkse afbouwpercentage verhoogd van 3 1/3%-punt naar 4,8%-punt, met dien verstande dat de aftrek niet verder kan worden verlaagd dan tot nihil. Hierdoor wordt de aftrek in 2041 volledig beëindigd, in plaats van in 2048 zoals in de huidige wet is voorzien. Hierdoor ervaren huishoudens zonder of met een geringe eigenwoningsschuld de komende jaren een iets hogere belastingdruk op de eigenwoning dan zonder dit amendement het geval zou zijn geweest.

Het terugdraaien van de box 3-maatregelen leidt tot een derving in 2026 en 2027. Deze derving wordt in de eerste jaren niet opgevangen door de dekking, omdat de afbouw van de Wet Hillen een ingroepad kent. Dit loopt pas in 2041 rond en leidt daarom tot een significante belasting van het saldo in 2026 en 2027. Eventueel verder uitstel van de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 tot na 1 januari 2028 kent als gevolg van dit amendement een hogere derving van ca. € 2,4 miljard in plaats van ca. € 1,2 miljard. Dit onderstreept het belang van een spoedige behandeling van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. De planning voor invoering per 1 januari 2028 is haalbaar als het momenteel bij de Tweede Kamer aanhangige wetsvoorstel uiterlijk 15 maart 2026 is

aangenomen door de Tweede Kamer. In die planning past ook een voortvarende behandeling in de Eerste Kamer.

Het amendement is uitvoerbaar per 1 januari 2026, als wordt geaccepteerd dat de Belastingdienst de massaal opgelegde eerste voorlopige aanslagen inkomstenbelasting berekent met de parameterwaarden voor belastingjaar 2026 zoals die bekend zijn op 14 november. Optredende verschillen worden verrekend in de definitieve-aanslagregeling.

Amendement 36 812, nr. 50 (Stultiens)

Het bedrag van de energie-investeringsaftrek (EIA) en het bedrag van de milieu-investeringsaftrek (MIA) dat in een jaar door een ondernemer van de winst kan worden afgetrokken, wordt met dit amendement beperkt tot het bedrag van de winst uit de betreffende onderneming. Een niet gerealiseerde aftrek kan in latere jaren in aanmerking worden genomen. Dit amendement betreft een maatregel die is gericht op het tegengaan van specifieke structuren waarbij de EIA en MIA wordt gebruikt. De maatregel kan tot gevolg hebben dat de EIA en MIA minder bijdragen aan de beoogde beleidsdoelen, doordat het voordeel van de EIA of de MIA pas in een later jaar geëffectueerd kan worden, of uiteindelijk kan vervallen. Door deze maatregel valt de budgetuitputting van de EIA en de MIA lager uit. Doordat de EIA en de MIA gebudgetteerde regelingen zijn resulteert dit niet direct in een opbrengst. De maatregel werkt complexiteitverhogend. De maatregel vergt een structuuraanpassing in de systemen voor de inkomensheffingen en daarmee is rekening gehouden door de maatregel per 1 januari 2029 door te voeren. Het amendement is uitvoerbaar met dien verstande dat dit amendement ertoe leidt dat de beschikbare ruimte voor systeemwijzigingen in de keten Inkomensheffingen per 2029 verder wordt beperkt waardoor er minder of geen ruimte is voor andere systeemwijzigingen.

Amendement 36 812, nr. 73 (Van Dijk en Grinwis)

Het amendement creëert een eenmalige indexatie van de schijfgrens in de WBSO per 1 januari 2026. De WBSO is een fiscale regeling, waarmee de overheid technische innovatie stimuleert. Het speur- en ontwikkelingswerk dat bij (technisch) innovatieve werkzaamheden hoort, kost vaak veel geld. Met de WBSO kunnen bedrijven en andere werkgevers deze kosten verlagen, doordat zij een percentage van de speur- en ontwikkelingskosten (loonkosten en overige kosten die samenhangen met de uitvoering van de speur- en ontwikkelingswerkzaamheden) in mindering brengen op de loonheffing die zij moeten afdragen aan de Belastingdienst. Dit percentage bedraagt 16%. Voor de eerste € 380.000 wordt dit percentage echter met 20% verhoogd naar 36%. Voor starters geldt voor de eerste € 380.000 een percentage van 50%. Op basis van het aangenomen amendement wordt de «schijfgrens» van € 380.000 per 1 januari 2026 eenmalig geïndexeerd. Door toepassing van het amendement bedraagt de «schijfgrens» met ingang van 2026 € 391.020 en blijft daarop vervolgens gehandhaafd. Hierdoor kunnen bedrijven over een groter bedrag het verhoogde percentage toepassen. Deze aanpassing betekent relatief gezien vooral een voordeel voor MKB en startende bedrijven.

De budgettaire derving als gevolg van het amendement bedraagt € 5 miljoen structureel. Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2026 is tevens een motie aangenomen die de regering verzoekt om mogelijkheden voor structurele indexatie van de «schijfgrens» te onderzoeken.

De maatregel is uitvoerbaar per 1 januari 2026 voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2026.

Amendement 36 812, nr. 102 en 36 813, nr. 9 (Grinwis en Oosterhuis)

Dit amendement heeft tot gevolg dat de korting op de bijtelling voor auto's zonder CO₂-uitstoot blijft nog twee jaar bestaan en de leeftijdsgrens van de youngtimerregeling wordt in twee stappen verhoogd naar 25 jaar. Allereerst wordt door dit amendement in het Belastingplan 2026 voorgesteld dat de korting op de bijtelling voor het privégebruik van een auto van de zaak zonder CO₂-uitstoot per 1 januari 2026 nog twee jaar blijft bestaan, en daarin stapsgewijs wordt afgebouwd naar 2028. De bijtelling bedraagt momenteel 22% van de catalogusprijs. De korting geldt alleen voor auto's zonder CO₂-uitstoot en is als volgt vormgegeven:

- In 2026 geldt een bijtelling van 18% van de catalogusprijs;
- In 2027 geldt een bijtelling van 20% van de catalogusprijs;
- Per 2028 wordt de korting afgeschaft en geldt een bijtelling van 22% van de catalogusprijs.

De korting op de bijtelling wordt gemaximeerd, de zo te noemen cap). Voorzover de cataloguswaarde boven deze cap uitkomt geldt de bijtelling van 22%. De maximale korting wordt bereikt bij een autowaarde van € 30.000.³ De korting kent ook eerbiedigende werking: als in 2026 of 2027 sprake is van een eerste toelating van een auto zonder CO₂-uitstoot en recht ontstaat op de korting op de bijtelling, geldt deze korting voor een periode van 60 maanden te rekenen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de datum van eerste toelating.

Zonder dit amendement zou de korting op de bijtelling per 2026 vervallen, waarbij de eerbiedigende werking (zie hiervoor) wel nog als gevolg heeft dat deze korting een aantal jaren na 2026 kan blijven gelden. Het amendement heeft het volgende effect voor het toe te passen bijtellingspercentage dat geldt voor auto's zonder CO₂-uitstoot:

Daarnaast wordt door dit amendement in het Belastingplan 2026, ter dekking, voorgesteld dat de zogenoemde youngtimerregeling wordt aangepast. De youngtimerregeling verwijst naar de manier waarop het privévoordeel wordt vastgesteld van een auto die meer dan 15 jaar geleden voor het eerst in gebruik is genomen: 35% van de waarde in het economische verkeer. Dit amendement regelt dat de leeftijdsgrens per 2026 wordt verhoogd van 15 jaar naar 16 jaar. Voor auto's die onder deze leeftijdsgrens zitten, wordt de bijtelling in 2026 vastgesteld op 22% van de catalogusprijs, voor zover van toepassing verminderd met de hiervoor genoemde kortingspercentages. Vanaf 2027 wordt deze leeftijdsgrens verder verhoogd van 16 jaar naar 25 jaar.

Dit amendement is uitvoerbaar per 1 januari 2026, als wordt geaccepteerd dat de Belastingdienst de massaal opgelegde eerste voorlopige aanslagen inkomstenbelasting berekent met de parameterwaarden voor belastingjaar 2026 zoals die bekend zijn op 14 november 2025. Optredende verschillen worden verrekend in de definitieve aanslagregeling.

Amendement 36 812, nr. 109 (Van Eijk, van Dijk en Hoogeveen)

Met dit amendement is de introductie van de voorgestelde multiplier in de lucratiefbelangregeling met twee jaar uitgesteld tot 1 januari 2028. Ter

³ Er geldt geen maximering voor auto's die worden aangedreven door een motor die kan worden gevoed met waterstof en voor auto's die zijn voorzien van geïntegreerde zonnepanelen waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt opgeslagen in een accupakket dat geen lood bevat en het vermogen van de zonnepanelen in wattpiek gedeeld door het verbruik in wattuur per kilometer ten minste 7 is.

uitvoering van de motie-Idsinga is in het wetsvoorstel een maatregel voorgesteld waardoor de grondslag voor inkomen uit een middellijk gehouden lucratief belang wordt verbreed door middel van een multiplier, als de voordelen vanwege toepassing van de zogenoemde aanmerkelijk-belangvariant in box 2 zijn belast. Hierdoor wordt de belastingdruk op de betreffende voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang via deze grondslagverbredende multiplier in box 2 verhoogd tot maximaal 36%.

Het uitstellen van de voorgestelde multiplier wordt gedekt door de Aof-premietarieven in 2026 en 2027 te verhogen. Na afronding stijgt het hoge Aof-tarief hierdoor met 0,02 procent in 2026 en het lage Aof-tarief met 0,01 procent. De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zal, zoals met het amendement is verzocht, de verhoging van de Aof-premie bij ministeriële regeling doorvoeren. De inwerkingtreding van multiplier-maatregel per 1 januari 2028 in plaats van 1 januari 2026 leidt tot een derving van 45 miljoen per jaar in 2026 en 2027. Het amendement is voor de Belastingdienst uitvoerbaar per 1 januari 2028.

Amendement 36 813, nr. 10 (Van Eijk)

Dit amendement heeft tot gevolg dat het tijdelijke overgangsrecht voor fondsen voor gemene rekening wordt uitgebreid. In het oorspronkelijke wetsvoorstel was het overgangsrecht alleen beschikbaar voor fondsen die voor 1 januari 2025 als transparant kwalificeerden. Als gevolg van het amendement kunnen alle fondsen die op of na 1 januari 2025 zijn opgericht gebruik maken van het tijdelijke overgangsrecht. Dit betekent dat fondsen die op of na 1 januari 2025 zijn opgericht of aangegaan de keuze hebben of zij als niet-transparant (zelfstandig belastingplichtig) dan wel als transparant (deelgerechtigden in het fonds belastingplichtig) worden aangemerkt. Daarmee ontstaat een ongelijkheid ten opzichte van vergelijkbare op 1 januari 2025 reeds bestaande fondsen die niet-transparant zijn. Het tijdelijke overgangsrecht vervalt in beginsel met ingang van 1 januari 2028. Het amendement 36813-10 is in de appreciatie beoordeeld als niet uitvoerbaar per 1 januari 2026. Als gevolg van dit amendement kunnen ook fondsen met grote en dynamische groepen deelgerechtigden een beroep doen op het overgangsrecht. Dit kan tot problemen leiden in de uitvoering en handhaving, omdat de Belastingdienst niet altijd beschikt over de informatie die nodig is om tot heffing en invordering op het niveau van de deelgerechtigden over te gaan. Het risico bestaat dat de toegenomen werkzaamheden en kwetsbaarheden in de handhaafbaarheid niet beheersbaar zijn. Deze risico's zijn van dien aard dat dit amendement als niet uitvoerbaar is aangemerkt in de quickscan. De Belastingdienst zal bezien hoe uitvoering zal worden gegeven aan het amendement. Daarbij wordt een uitvoeringstoets opgesteld, waarin voornoemde risico's en overige uitvoeringsgevolgen zo goed mogelijk in beeld worden gebracht.

Amendement 36 815, nr. 13 (Stultiens, Kröger en Teunissen)

Per 1 januari 2030 wordt een apart tarief voor passagiers die vanaf een Nederlandse luchthaven vertrekken met een vliegtuig met 19 of minder zitplaatsen opgenomen in de vliegbelasting in de Wet belastingen op milieugrondslag. De budgettaire opbrengst van deze maatregel is € 49 miljoen. De tarieven zijn als volgt.

- € 420 per passagier indien de eindbestemming van de passagier is gelegen in een staat die is opgenomen in bijlage A (EU-lidstaten en staten en gebieden tot ca. 2.000 km);

- € 1.015 per passagier indien de eindbestemming van de passagier is gelegen in een staat die is opgenomen in bijlage B (staten en gebieden vanaf ca. 2.000 km tot ca. 5.500 km);
- € 2.100 per passagier indien de eindbestemming van de passagier is gelegen in een staat die niet is opgenomen in bijlage A of bijlage B (staten en gebieden verder dan 5.500 km).

De externe kosten zijn op vluchten met kleine vliegtuigen per passagier veel hoger dan op een reguliere lijnvlucht. In dat licht is het dan ook rechtvaardig om dergelijke vluchten hoger te belasten.

Het amendement kent verder een aantal aandachtspunten met betrekking tot de uitvoerbaarheid voor zowel de Belastingdienst als de luchthavenexploitanten. Zo zijn er ten opzichte van reguliere lijnvluchten afwijkende gegevensstromen voor kleine vliegtuigen. Zowel passagiersgegevens als het aantal zitplaatsen van een vliegtuig zijn daarom moeilijker te controleren bij dit soort vliegtuigen.

Ook speelt mee dat het aantal vluchten met vliegtuigen met 19 of minder zitplaatsen aanzienlijk kleiner is dan dat van vluchten met andere vliegtuigen. Hierdoor is de administratieve last voor luchthavenexploitanten die gepaard gaat met dit amendement voor luchthavenexploitanten naar verwachting te overzien.

Uit nader onderzoek zal moeten blijken dat voldoende betrouwbare gegevens in de administratie van de luchthavenexploitanten aanwezig is en voldoende handhaafbaar en uitvoerbaar is. Hiervoor zal overleg plaats vinden met de luchthavenexploitanten en de Belastingdienst. Een nadere verkenning van de uitvoerbaarheid van de maatregel zal plaats vinden via een uitvoeringstoets.

Budgettaire gevolgen amendementen

Een deel van de aangenomen amendementen hebben budgettaire gevolgen. Deze zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Amendement 36 812, nr. 47 (Grinwis, Stoffer en Vermeer) heeft het grootste budgettaire effect. Het gevolg van dit amendement is dat een groot tekort in het inkomstenkader ontstaat in 2026 en 2027. De effecten worden verwerkt in de Voorjaarsnota, waarbij het kabinet zich kan buigen over de budgettaire gevolgen en eventuele dekking daarvan.

Tabel 1: Budgettaire gevolgen van amendementen BP26

	in miljoenen euro (+ is saldoverbeterend)	2026	2027	2028	2029	2030	struc	struc. in
Aangenomen amendementen BP 2026								
1	Uitstellen invoering lucratiefbelangregeling multiplier box 2 naar 2028	- 45	- 45	0	0	0	0	2028
2	Verhogen arbeidsongeschiktheidsfonds (AOF) premie met 0,02%-punt voor 2026 en 2027	45	45	0	0	0	0	2028
3	Verhogen bijtellingskorting emissievrij voertuig (EV) naar 18% in 2026 en 20% in 2027 voor de eerste € 30.000	- 35	- 54	- 62	- 50	- 40	0	2032
4	Stapsgewijs versoberen youngtimerregeling mrb door verhoging leeftijdsgrens naar 16 jaar in 2026 en 25 jaar in 2027	2	54	54	54	54	54	2027
5	Eenmalig indexeren Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO)	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	2026
6	Aanpakken «grondslag-leenconstructies» in de energie-investeringsaftrek (EIA) en milieu-investeringsaftrek (MIA)	0	0	0	0	0	0	
7	Niet verhogen forfait overige bezittingen box 3 naar 7,78% en niet verlagen heffingsvrije vermogen naar € 51.396	- 1.267	- 1.267	0	0	0	0	2028
8	Versnellen afbouw Wet Hillen t/m 2041	13	29	44	60	76	0	2048
9	Beperken verlaging accijnzen benzine, diesel en liquified petroleum gas (LPG)*	448	0	0	0	0	0	2027
10	Invoeren apart tarief vliegbelasting voor passagiers van vliegtuigen met ≤ 19 zitplaatsen per 2030	0	0	0	0	49	49	2030
Totaal effect inkomstenkader		- 844	- 1.243	31	59	134	98	
11	<i>Terugdraaien van bezuinigingen op het openbaar vervoer (uitgavenkader)¹</i>	- 224	- 224					
Totaal effect amendementen Belastingplan		- 1.068	- 1.447	31	59	134	98	

¹ De verlaging van de brandstofaccijns wordt ingezet ter dekking van amendement 11 (terugdraaien bezuinigen OV) aan de uitgavenkant. Over amendement 11 is nog niet gestemd.

Budgettaire gevolgen uitstel ETS2

Voorafgaand aan de Europese Milieuraad van 4 november jl. heeft de Commissie gepleit voor een soepelere inwerkingtreding van ETS-2 zoals het vervroegd veilen van rechten. Tijdens de Europese Milieuraad van 4 november jl. is besloten tot het voornemen om het tweede Europese emissiehandelssysteem (ETS2) met een jaar uit te stellen. ETS2 start hierdoor pas in 2028 in plaats van in 2027, wat leidt tot een inkomstenderving. Het laatste jaar waarin uitstootrechten worden uitgegeven blijft 2043. Zoals in de brief bij het verslag van de Milieuraad aan uw Kamer is gemeld is er – conform de begrotingsregels – sprake van een dekkingsopgave als gevolg van de Europese aanpassingen in het ETS2. ETS2 is namelijk onderdeel van het inkomstenkader. Precieze omvang van de dekkingsopgave is nog niet bekend en afhankelijk van de interactie tussen de het uitstel en de overige voorstellen, die momenteel worden uitgewerkt. De budgettaire gevolgen zijn desalniettemin naar verwachting significant voor in ieder geval 2027, waarvoor momenteel 4 mld. aan ETS-2 inkomsten zijn ingeboekt (zie onderstaande tabel). De budgettaire gevolgen worden meegenomen in de voorjaarsbesluitvorming en daarmee integraal gewogen.

Reeds ingeboekte inkomsten ETS2 in mln. euro (t/m 2030)

	2026	2027	2028	2029	2030
ETS2-inkomsten (inclusief opt-in)	0	4.040	2.960	2.490	2.340

De Minister van Financiën,
E. Heinen

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane,
E.H.J. Heijnen